

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-01-30

Diarienummer 1278/22

Handläggare

Sara Thunberg

Telefon: 031-368 00 98

E-post: sara.thunberg@stadshus.goteborg.se

Göteborgs Stads taxa enligt marknadskontrollförordningen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Taxa enligt marknadskontrollförordningen, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs och ska gälla från och med 2023-06-01.

Sammanfattning

Miljö- och klimatnämnden har 2022-11-22 § 215 beslutat och hemställt till kommunfullmäktige om en ny taxa för nämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen. Förslaget till ny taxa är en anpassning till EU:s marknadskontrollförordning och förändrad lagstiftning och berör nämndens marknadskontroll inom miljöbalken, tobaksområdet samt buller och avgaser för mobila maskiner. Miljö- och klimatnämnden föreslår att taxan ska gälla från och med 2023-06-01.

Förslag till ny taxa enligt marknadskontrollförordningen innebär att miljö- och klimatnämnden tar ut en avgift för marknadskontroll enligt en ny lagstiftning, lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Förslag till taxa innebär att avgift för marknadskontroll debiteras motsvarande avgiften för tillsyn enligt miljöbalken. Avgiften föreslås debiteras i efterhand.

Vidare föreslår nämnden att provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer och varor ska ersättas med faktisk kostnad. Stadsledningskontoret bedömer att det finns laglig grund för att besluta om en möjlighet för nämnden att ta ut avgift för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer för det fall marknadskontrollen kommer att omfatta även provtagning. Det motsvarar möjligheterna nämnden har att ta ut avgift inom ramen för miljötillsynen enligt miljöbalken. När det gäller möjligheten att ta betalt för provtagning och analys av varor finns det i nuläget inte något bemyndigande för kommunerna att inom ramen för tillsynen kräva prover av varor, utan det är något som ankommer på Kemikalieinspektionen. Stadsledningskontoret föreslår därför att taxan ska omfatta provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer, men däremot inte varor. Det innebär att taxan motsvarar vad som gäller i Malmö och Stockholm.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Nämnden föreslår att kontroll, provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer och varor enligt marknadskontrollförordningen finansieras av avgifter. Avgiften för kontroll föreslås motsvara timavgiften för tillsyn enligt miljöbalken för motsvarande år. Timavgiften är 1322 kr för år 2023. Prover, analyser av kemiska produkter eller biotekniska organismer och varor föreslås av nämnden ersättas med faktisk kostnad. Avgifterna föreslås betalas i efterhand.

Andra nämnder och bolag bedöms inte beröras av förslaget till taxa.

Hittills har ett mindre antal marknadskontroller utförts inom ramen för miljötillsynen. Intentionen är att antalet marknadskontroller inom EU, nationellt och i Göteborg ska öka. Även den marknadskontroll som utförs inom ramen för kommunens ansvar. Det förväntas innebära att fler lokala näringsidkare på sikt kommer att bli berörda av marknadskontroll än idag. Berörda lokala näringsidkare kommer att betala en avgift som är timbaserad för marknadskontroll. I de fall provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer ingår i marknadskontrollen kan lokala näringsidkare komma att få betala för de faktiska kostnaderna för dem. En mer effektiv och ändamålsenlig marknadskontroll avser att gynna seriösa företag i staden/EU och leda till en förbättrad och rättvisare konkurrens.

Bedömning ur ekologisk dimension

Marknadskontroll innebär att ansvarig myndighet kontrollerar att produkter som finns på marknaden uppfyller gällande lagstiftning och att de är märkta och provade enligt regelverket. Marknadskontroll kan exempelvis innebära kontroll av att produkterna inte innehåller otillåtna ämnen som kan få en negativ påverkan på människors hälsa eller miljön.

Bedömning ur social dimension

Marknadskontroll syftar till att säkerställa hälsa, säkerhet, konsumentskydd och att motverka snedvriden konkurrens mellan företag. Barn är särskilt påverkade av farliga produkter exempelvis när det gäller säkerhet eller otillåtna ämnen.

Bilaga

1. Miljö- och klimatnämndens handlingar 2022-11-22 § 215
2. Förslag till taxa enligt marknadskontrollförordningen

Ärendet

Miljö- och klimatnämnden har 2022-11-22 § 215 beslutat och hemställt till kommunfullmäktige om en ny taxa enligt marknadskontrollförordningen som en anpassning till ny lagstiftning. Förslaget innebär en timavgift för marknadskontroll, som debiteras efter utförd marknadskontroll samt att en avgift för faktiska kostnader för eventuell provtagning/analys av kemiska produkter eller biotekniska organismer och varor. Nämnden föreslår att taxan ska börja gälla 2023-06-01.

Beskrivning av ärendet

Marknadskontroll är myndigheters kontroll av produkter och varor efter att de har släppts ut på marknaden. Kontrollen syftar till att säkerställa hälsa, säkerhet, konsumentskydd och att motverka snedvriden konkurrens mellan företag. Ansvarig myndighet ska vidta åtgärder mot de aktörer vars produkter inte uppfyller de legala krav som ställs.

EU antog den 20 juni 2019 en ny marknadskontrollförordning som reglerar hur medlemsstaternas marknadskontroll av produkter och varor enligt harmoniserad unionslagstiftning ska organiseras, finansieras och genomföras. Harmoniserad unionslagstiftning finns exempelvis för kemiska produkter, kosmetiska produkter och tobaksvaror. Förordningen gäller i Sverige från och med 2021-07-16.

Den 25 juli 2022 trädde en rad följdändringar i kraft i den svenska sektorslagstiftningen med anledning av den nya marknadskontrollförordningen. Förändringarna innebär förtydligande kring ansvarsfördelningen mellan de statliga och kommunala myndigheterna samt förtydligande kring kommunernas ansvar för marknadskontroll. Fördelningen av kontrollansvaret regleras på förordningsnivå. För tobaksprodukter och mobila maskiner anges att vissa produkter och/eller lokala försäljningsställen omfattas av kommunernas ansvar (6 kap. 2 § förordningen [2019:223] om tobak och liknande produkter, 8 a § förordning [1998:1709] om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner samt 9 b § förordning [2001:1084] om buller från viss utomhusutrustning). Avseende kemiska produkter, varor och förpackningar följer det kommunala marknadskontrollansvaret för olika verksamheter det tillsynsansvar som nämnden har enligt miljöbalken (2 kap. 32 b § miljötillsynsförordningen [2011:13]).

I och med den nya marknadskontrollförordningen har det också införts en ny samlad grund för avgifter för marknadskontroll i 2 § lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Enligt andra stycket får en kommun meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Den nya avgiftsgrunden innebär att tidigare avgiftsgrunder, exempelvis enligt 27 kap. 1 § miljöbalken, inte längre kan användas som grund för avgift för marknadskontroll. Eftersom kommunen fortsatt har ansvar för att utöva viss marknadskontroll behöver kommunfullmäktige besluta om en ny taxa för marknadskontroll för att kontrollerna ska kunna avgiftsfinansieras.

Rättsliga förutsättningar för provtagning och analys

När det gäller omfattningen av kommunens produktkontroll framgår av förarbetena till följdlagstiftningen till marknadskontrollförordningen (prop. 2021/22:238 s. 206) att den kan begränsas till kontroll i distributionsledet av att produkter uppfyller kraven i unionslagstiftningen i fråga om märkning, information och sådan förekomst av förbjudna

beståndsdelar som kan konstateras utifrån redovisat produktinnehåll. Detta skulle kunna tolkas som att ansvaret inte omfattar provtagning och analys. Samtidigt framgår det att kommunerna behöver ha samma befogenheter som de sedan tidigare har tillgång till vid tillsyn enligt miljöbalken för att säkerställa att det sker en effektiv marknadskontroll inom ansvarsområdet. På miljöbalkens område bör det också vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att kommunen även ska genomföra utökade aktiviteter för att främja överensstämmelse med gällande krav när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning (se prop. s. 197 och s. 207).

För kommunens del är befogenheterna i 26 kap. miljöbalken tillämpliga vid marknadskontroll. Av 26 kap. 22 a § miljöbalken framgår att regeringen får föreskriva att den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara är skyldig att lämna de prover som behövs för tillsynen. Av 1 kap. 27 § miljötillsynsförordningen framgår att kommunen har möjlighet att förelägga om att prov på kemisk produkt eller bioteknisk organism ska lämnas. När det gäller möjligheten att förelägga om prov på varor så är det Kemikalieinspektionen som har den befogenheten enligt 1 kap. 25 § samma förordning. Anledningen till den uppdelningen är enligt förarbetena bland annat att kostnader för prover, provtagning och undersökning av varor kan vara betydande. Om endast en myndighet på central nivå har befogenheten att kräva in prover av varor minskar risken för att flera prover avseende samma vara begärs in. En sådan risk kan finnas om kommunerna får rätt att begära in prover, eftersom det är svårt för en kommun att få kännedom om ett prov avseende en likadan vara redan begärts in och undersökts av en annan kommun (se prop. 2009/10:167 s. 26).

När det gäller ersättning och kostnader för prover framgår av 26 kap. 32 § första stycket 4 miljöbalken att 26 kap. 22 b § ska tillämpas vid marknadskontroll. Huvudregeln är att den provtagande myndigheten inte ska betala för varan och ersättas för utgifterna för provtagning och undersökning, om det inte föreligger särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara att det rör sig om en dyrbar vara eller att tillsynsmyndigheten har begärt in fler prover än normalt. Särskilda skäl att inte behöva betala för provtagning och analys kan vara att kostnaden blir orimligt hög eller att resultatet visar att verksamhetsutövaren följt gällande bestämmelser (se prop. 2009/10:167 s. 37).

Såväl Malmö som Stockholms stad har i sina taxor infört en möjlighet för kommunen att ta ut avgift för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer.

Förslag till taxa

Miljö- och klimatnämnden föreslår en separat taxa enligt marknadskontrollförordningen. Nämnden föreslår att taxan ska börja gälla 2023-06-01.

Taxa för verksamhet enligt miljöbalken är inte tillämplig då det är en ny rättslig grund för marknadskontroll. Det saknas även grund för att ta ut en avgift för marknadskontroll i avgifter för tillstånd och tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter (2018:2088).

Nämnden föreslår en timtaxa för marknadskontroll som överensstämmer med timavgiften inom miljöbalkstillsynen, då tillsynsupplägg och omkostnader är snarlikt tillsynen enligt marknadskontrollförordningen. Eventuella kostnader för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer och varor föreslås av nämnden

ersättas med faktisk kostnad. Timavgiften för tillsyn enligt miljöbalken är 1322 kr för år 2023. Avgiften föreslås debiteras efter utförd marknadskontroll.

Stadsledningskontorets bedömning

För att det ska vara möjligt att avgiftsfinansiera marknadskontrollen enligt marknadskontrollförordningen behöver kommunfullmäktige besluta om en taxa för ändamålet. I budget 2021 gav kommunfullmäktige miljö- och klimatnämnden i uppdrag att fortsätta arbeta utefter en dialogbaserad tillstånds- och tillsynshandläggning samt att fortsätta arbetet med att implementera efterdebitering. Samtliga nämnder och styrelser fick i uppdrag att sträva efter hög kostnadstäckning på avgiftsbelagda verksamheter, där så är möjligt, i kommunfullmäktiges budget 2020.

Införande av taxa för marknadskontroll inom miljö- och klimatnämndens ansvarsområde kan antingen verkställas genom att en ny separat taxa för marknadskontroll upprättas eller att befintliga taxor på området revideras och kompletteras. Stadsledningskontoret instämmer i nämndens bedömning att avgifterna för marknadskontrollen regleras i en egen taxa blir det mest tydliga och ändamålsenliga, då avgift för marknadskontroll vilar på en egen rättslig grund och överklagas i annan ordning än exempelvis beslut enligt miljöbalken.

Enligt stadsledningskontoret bör nämndens förslag till taxa i dagsläget inte få någon väsentlig ekonomisk påverkan på nämndens ekonomi. Förslaget till taxa skapar däremot långsiktiga förutsättningar för en finansierad marknadskontroll då intentionen är antalet kontroller ska öka. Fler lokala näringsidkare förväntas på sikt bli berörda av stadens marknadskontroll och därmed av en avgift.

I 5 § i miljö- och klimatnämndens förslag till taxa föreslås att provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer och varor ska ersättas med faktisk kostnad. Både Malmö och Stockholms stad har infört taxor som innehåller möjlighet för avgiftsuttag för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer. Deras taxor omfattar däremot inte möjlighet att ta ut avgift vid provtagning och analys av varor.

Det framgår inte uttryckligen i miljötillsynsförordningen att det kommunala kontrolluppdraget avseende kemiska produkter, varor och förpackningar omfattar provtagning och analys. Av förarbetena till följdlagstiftningen, prop. 2021/22:238 s. 197, framgår samtidigt att vissa kommuner, framför allt i storstadsregionerna, bedriver en omfattande produktkontroll och har en stor kompetens på området. Den kompetensen bör tillvaratas för ett effektivt resursutnyttjande. Det bör därför, på miljöbalkens område, vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra även andra uppgifter när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, under förutsättning att marknadskontrollmyndigheten anser att detta är lämpligt. Detta talar för att det kan bli aktuellt för miljö- och klimatnämnden att vid marknadskontroll inom miljöbalkens område utföra både provtagning och analys.

Provtagning och analys som ett led i marknadskontrollen omfattas av de bestämmelser som gäller för tillsyn enligt miljöbalken, enligt vilken kommunen inte ska betala för provet och ersättas för utgifterna som hänger samman med åtgärden, om det inte

föreligger särskilda skäl, se 26 kap. 22 b och 32 §§ miljöbalken. Särskilda skäl kan exempelvis vara att det är fråga om en dyr vara eller att kostnaderna för provtagning analys blir orimligt hög. Det finns då möjlighet att jämka avgiften i enlighet med 6 § i den föreslagna taxan.

När det gäller möjligheten att ta ut avgift för provtagning och analys finns i dagsläget inte något bemyndigande i miljötillsynsförordningen för kommunerna att begära in prover av varor, utan enbart de prover som behövs för tillsyn över kemiska produkter och organismer, vilket framgår av 1 kap. 27 § miljötillsynsförordningen. För varor är det enbart Kemikalieinspektionen som enligt 1 kap. 25 § i förordningen som har möjlighet att förelägga om de prover som behövs för tillsynen. Det är således endast prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer kommunen har möjlighet att ta betalt för utifrån vad som gäller för miljötillsynen. Enligt stadsledningskontorets bedömning ska därför inte provtagning av varor omfattas av taxan för marknadskontroll. Förslaget är att varor tas bort från § 5 i den föreslagna taxan.

Eftersom området för marknadskontroll är under utveckling behöver miljö- och klimatnämnden nogsamt följa utvecklingen av tillämpning och praxis inom kommunens ansvarsområde och föreslå att taxan justeras vid behov. Likaså bör miljö- och klimatnämnden se över att gällande taxa för miljöbalken inte överlappar taxan enligt marknadskontrollförordningen. Eventuella justeringar kan lämpligen göras i samband med aktualitetsprövning. Nämnden bör även beakta den nya taxan vid framtagande av eventuellt nya taxekonstruktioner inom tobaksområdet eller inom buller och avgaser för mobila maskiner.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

§ 215 Dnr MKN-2022-18724

Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen

Beslut

1. Miljö- och klimatnämnden godkänner förvaltningens förslag till taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Miljö- och klimatnämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer taxan för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen att gälla från och med den 1 juni 2023.

Handlingar

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2022-11-10 med bilaga.

Handlingar skickas till

Kommunfullmäktige

Dag för justering

2022-11-25

Vid protokollet

Sekreterare

Sara Alander

Ordförande

Emmyly Bönfors Jansson (C)

Justerande

Helena Norin (MP)

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla 2022-11-25.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-10

Diarienummer 2022-18724

Handläggare

Carl-Johan Skredsvik

Telefon: 031-368 39 14

E-post: carl-johan.skredsvik@miljo.goteborg.se

Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden godkänner förvaltningens förslag till taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Miljö- och klimatnämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer taxan för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen att gälla från och med den 1 juni 2023.

Sammanfattning

EU har antagit en ny marknadskontrollförordningen¹ som reglerar hur medlemsstaternas marknadskontroll av produkter och varor enligt harmoniserad unionslagstiftning ska organiseras, finansieras och genomföras. Marknadskontroll omfattar kontroll av produkter och varor som regleras inom ett stort antal svenska sektorslagar. Förordningen gäller i Sverige från och med den 16 juli 2021.

Detta har medfört en rad följdändringar i den svenska lagstiftningen som innebär att en del av miljö- och klimatnämndens tidigare tillsynsarbete av produkter och varor enligt sektorslagarna miljöbalken, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter samt lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner nu betraktas som marknadskontroll och omfattas av EU-förordningen.

Kommunen har fått särskilt bemyndigande att finansiera marknadskontrollen med avgifter genom lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Miljöförvaltningen föreslår att en ny taxa för marknadskontroll införs, då marknadskontrollen som nämnden ska utföra enligt de olika sektorslagarna vilar på en egen rättslig grund, varmed avgiftsbeslutet exempelvis ska överklagas i annan ordning än den som exempelvis gäller för beslut enligt miljöbalken.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Avgiften föreslås vara timbaserad och timtaxan vara densamma som gäller för miljöbalkstillsynen (Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken).

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomiska konsekvenser för näringsidkare

För berörda företag inom handeln i staden, som på marknaden släpper ut eller tillhandahåller en produkt som omfattas av marknadskontroll, kan förslaget innebära ekonomiska konsekvenser i form av kostnader för själva marknadskontrollen. Samtidigt förväntas en mer effektiv och ändamålsenlig marknadskontroll gynna seriösa företag i staden och leda till en förbättrad och rättvisare konkurrens.

Ekonomiska konsekvenser för miljöförvaltningen

Förslaget på införande av en taxa för avgift för marknadskontroll bedöms inte medföra några negativa ekonomiska konsekvenser för förvaltningen.

Däremot kan det få ekonomiska konsekvenser för förvaltningen om förslaget inte införs, då marknadskontrollen därmed måste finansieras genom kommunbidrag eller skattemedel.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Förslaget på införande av en taxa för avgift för marknadskontrollen bedöms inte medföra några negativa ekonomiska konsekvenser för stadens övriga förvaltningar och bolag.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilaga

1. Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen

Ärendet

Med anledning av att det har införts ny avgiftsgrund för den marknadskontroll som ligger inom nämndens ansvarsområde föreslår miljöförvaltningen att en ny separat taxa för marknadskontroll införs och att avgiften ska debiteras som timavgift för nedlagd tillsynstid efter utförd tillsyn och att timtaxan är densamma som gäller för miljöbalkstillsynen (Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken).

Utöver timavgift för nedlagd tillsynstid efter utförd tillsyn föreslås också att det i taxan ska införas bestämmelse om att nämnden ska kunna ersättas för de faktiska kostnaderna för eventuell provtagning och analys av prover av kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor till följd av marknadskontroll.

Beskrivning av ärendet

EU antog den 20 juni 2019 en ny marknadskontrollförordningen som reglerar hur medlemsstaternas marknadskontroll av produkter och varor enligt harmoniserad unionslagstiftning ska organiseras, finansieras och genomföras.

Med marknadskontroll avses myndigheters kontroll av produkter och varor efter att de har släppts ut på marknaden. Marknadskontrollen träffar alla aktörer i leveranskedjan i enlighet med de skyldigheter och krav avseende tillverkning och tillhandahållande av produkter på den europeiska marknaden som följer av den harmoniserade unionslagstiftningen. Harmoniserad unionslagstiftning finns exempelvis för kemiska produkter, kosmetiska produkter och tobaksvaror.

Förordningen gäller i Sverige från och med den 16 juli 2021.

Den 25 juli 2022 trädde en rad följändringar i den svenska sektorslagstiftningen med anledning av den nya marknadskontrollförordningen i kraft. Förändringarna innebär för miljö- och klimatnämndens del att tidigare tillsyn av produkter och varor som utförts enligt miljöbalken, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter samt lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner nu betraktas som marknadskontroll och omfattas av denna EU-förordning.

I och med den nya marknadskontrollförordningen har det också införts en ny samlad grund för avgifter för marknadskontroll i 2 § lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Den nya avgiftsgrunden innebär att nämndens gällande taxor för tillsyn inom de olika områdena inte längre är tillämpliga för marknadskontroll av produkter och varor.

För att nämnden fortsättningsvis ska kunna utöva och finansiera marknadskontroll behövs därför en taxa för marknadskontroll som är beslutad med stöd av den nya avgiftsgrunden, lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att införande av taxa för marknads kontroll inom nämndens ansvarsområde antingen kan verkställas genom att en ny separat taxa för marknads kontroll upprättas eller att befintliga taxor (*Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken* och *Avgifter för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt alkohollag och lag om tobak och liknande produkter 2022*) revideras och kompletteras med beslutsstöd enligt den nya avgiftsgrunden så att de även inkluderar marknads kontroll.

Förvaltningen anser att alternativet där avgifterna för marknads kontrollen regleras i en egen taxa blir det mest tydliga och ändamålsenliga. Avgift för marknads kontroll vilar på en egen rättslig grund, lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn, varmed avgiftsbeslut överklagas i annan ordning än den som gäller för miljöbalkstillsynen. Det finns också fördelar med en separat taxa för marknads kontroll om nämnden får i uppdrag att utföra marknads kontroll enligt tillkommande lagstiftning. Nämnden behöver då inte införa ytterligare en taxa.

Förvaltningen anser också att själva taxenivån bör knytas till den som gäller för miljöbalkstillsynen i och med tillsynsupplägg och omkostnader är snarlika. Det kan också bli så att marknads kontrollen utförs av samma inspektörer som utför övrig miljöbalkstillsyn eller tobakstillsyn av verksamheten varmed avgiften ska täcka samma kostnader och beräknas enligt samma principer. Genom att hänvisa till den taxenivå som gäller för miljöbalkstillsynen, i stället för att ange nivån direkt i bestämmelsen, behöver inte taxan för marknads kontroll revideras varje år på grund av förändringar i taxenivån. Vidare föreslås att avgifterna debiteras som en timavgift efter utförd kontroll.

Det är i nuläget inte helt klargjort i vilken mån nämndens marknads kontroll ska inbegripa provtagning och analys av kemiska produkter och varor. Det har däremot i prop. 2021/22:238 framförts att det på miljöbalkens område bör vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknads kontrollmyndighet om att kommunen även ska genomföra utökade aktiviteter för att främja överensstämmelse med gällande krav när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknads kontrollförordning (s. 192). Av förarbetena framgår att denna bestämmelse syftar till att möjliggöra för vissa kommuner att fortsätta med den produkt kontroll som bedrevs enligt tidigare regelverk (se s. 197). Denna produkt kontroll inbegriper i viss utsträckning även provtagning.

Mot denna bakgrund görs bedömningen att det behövs en bestämmelse i taxan som ger nämnden rätt att, utöver timavgiften, ta ut en avgift som motsvarar nämndens faktiska kostnader för provtagning och analys av prover.

Övriga bestämmelser i den föreslagna taxan motsvara i huvudsak de bestämmelser som finns i *Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken*

Anna Ledin

Direktör

Peter Berntsson

Avdelningschef

Diarienummer MKN-2022-18724

Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs stads kostnader för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 inom miljö- och klimatnämndens ansvar.

2 §

Avgift enligt denna taxa ska betalas av den som på marknaden släpper ut eller tillhandahåller en produkt som omfattas av marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 och omfattas av miljö- och klimatnämndens tillsyns- eller kontrollansvar.

Avgift

3 §

Avgift enligt denna taxa tas ut som timavgift genom att handläggningstiden multipliceras med timtaxan. Avgiften betalas i efterskott för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. Om den sammanlagda tiden under ett år understiger en halvtimme tas ingen avgift ut.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor (max 2 timmar per inspektionstillfälle), provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut.

För handläggning som utförs vardagar mellan 17.00 och 19.00 samt mellan 06.00 och 08.00 kan en förhöjd timavgift tas ut genom att handläggningstiden multipliceras med en och en halv timtaxa.

För handläggning som utförs vardagar mellan 19.00 och 06.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, trettondagsafton, midsommarafton och andra helgdagar, kan en förhöjd timavgift tas ut genom att handläggningstiden multipliceras med dubbel timtaxa.

4 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning av överklagande, såsom vid rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden.

5 §

Utöver timavgiften i 3 § ska nämnden ersättas för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer samt varor till följd av marknadskontroll.

6 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

7 §

Timavgiften för nämndens handläggning enligt denna taxa är densamma som gällande timavgift för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken.

Verkställighetsfrågor

8 §

Beslut om avgift samt nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda ärenden fattas av miljö- och klimatnämnden.

9 §

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i särskild faktura.

10 §

Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift enligt denna taxa får överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 40-44 §§ förvaltningslagen (2017:900).

11 §

Denna taxa träder i kraft den 1 juni 2023.

Diarienummer MKN-2022-18724

Taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt marknadskontrollförordningen

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs stads kostnader för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 inom miljö- och klimatnämndens ansvar.

2 §

Avgift enligt denna taxa ska betalas av den som på marknaden släpper ut eller tillhandahåller en produkt som omfattas av marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 och omfattas av miljö- och klimatnämndens tillsyns- eller kontrollansvar.

Avgift

3 §

Avgift enligt denna taxa tas ut som timavgift genom att handläggningstiden multipliceras med timtaxan. Avgiften betalas i efterskott för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. Om den sammanlagda tiden under ett år understiger en halvtimme tas ingen avgift ut.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor (max 2 timmar per inspektionstillfälle), provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut.

För handläggning som utförs vardagar mellan 17.00 och 19.00 samt mellan 06.00 och 08.00 kan en förhöjd timavgift tas ut genom att handläggningstiden multipliceras med en och en halv timtaxa.

För handläggning som utförs vardagar mellan 19.00 och 06.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, trettondagsafton, midsommarafton och andra helgdagar, kan en förhöjd timavgift tas ut genom att handläggningstiden multipliceras med dubbel timtaxa.

4 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning av överklagande, såsom vid rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden.

5 §

Utöver timavgiften i 3 § ska nämnden ersättas för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover av kemiska produkter eller biotekniska organismer till följd av marknadskontroll.

6 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

7 §

Timavgiften för nämndens handläggning enligt denna taxa är densamma som gällande timavgift för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken.

Verkställighetsfrågor

8 §

Beslut om avgift samt nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda ärenden fattas av miljö- och klimatnämnden.

9 §

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i särskild faktura.

10 §

Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift enligt denna taxa får överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 40-44 §§ förvaltningslagen (2017:900).

11 §

Denna taxa träder i kraft den 1 juni 2023.